

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **22 listopada 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Ewa Madera (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **22 listopada 2012 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **T. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **27 kwietnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 201/12**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 827/12

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy T. K. ponownego ustalenia kapitału początkowego wskazując w uzasadnieniu, iż przedłożone dowody nie powodują zmiany jego wartości.

Powyższą decyzję odwołaniem zaskarżył wnioskodawca żądając zaliczenia do kapitału początkowego spornego okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo - Handlowym(...) od 1 grudnia 1994r. do 5 lipca 1995r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc w uzasadnieniu, że sporny okres nie został wykazany właściwymi dokumentami,

a wyłącznie świadectwem pracy, w którym nie wskazano czy wnioskodawca korzystał z zasiłków chorobowych, czy też urlopów bezpłatnych.

Po rozpoznaniu odwołania Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wyrokiem z 27 kwietnia 2012 r. w pkt I zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób że zobowiązał organ rentowy do ponownego ustalenia kapitału początkowego T. K. z uwzględnieniem do ustalenia jego wartości okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo - Handlowym(...) od 1 grudnia 1994r. do 5 maja 1995r., przy przyjęciu, że w okresie zatrudnienia wnioskodawca uzyskiwał najniższe ustawowe wynagrodzenie, w pkt II w pozostałej części odwołanie oddalił.

. W pisemnym uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazał na niekwestionowane przez strony okoliczności dotyczące daty złożenia przez wnioskodawcę wniosku o uwzględnienie do kapitału początkowego spornego okresu zatrudnienia. Dalej powołując się na treść przedłożonego świadectwa pracy, dokumentów zalegających w aktach organu rentowego oraz wiarygodnych - w ocenie sądu - zeznań wnioskodawcy ustalił, iż od 1 grudnia 1994r. do 5 lipca 1995r. pracował on w Zakładzie Produkcyjno – Usługowo - Handlowym (...) w pełnym wymiarze czasu pracy, z tym że od 6 maja do 5 lipca 1995r. odbywał służbę wojskową i ten ostatni okres został uwzględniony do kapitału początkowego. Ponadto Sąd ustalił, iż w spornym okresie pracodawca wnioskodawcy rozliczał składki na ubezpieczenie społeczne pracowników na podstawie deklaracji bezimiennych oraz, że T. K. nie pobierał świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Sąd Okręgowy dokonując oceny prawnej sprawy wskazał, iż w spornym okresie wnioskodawca był pracownikiem, a nie płatnikiem składek i przerwaniu na niego obowiązków płatnika nie ma oparcia w prawie. Odwołujący nie ma obowiązku wykazywania innymi dokumentami, że dane w świadectwie pracy są wiarygodne, a jeżeli pozwany Zakład podważa jego wiarygodność to winien tę okoliczność wykazać, a nie przerzucać ciężar dowodowy w tym zakresie na ubezpieczonego. Powyższe skutkowało uwzględnieniem odwołania w części, w jakiej określa to pkt I wyroku stosownie do treści art. 477¹⁴ § 2 kpc. Ponieważ okres odbywania służby wojskowej został przyjęty do wartości kapitału początkowego żądanie w tym zakresie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Powyższy wyrok apelacją zaskarżył organ rentowy zarzucając, iż kwestionowane orzeczenie zostało wydane z naruszeniem prawa materialnego tj. art. 174 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zmianami) oraz naruszeniem prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc, brakiem wyjaśnienia czy wnioskodawca faktycznie pracował w spornym okresie w sytuacji, gdy dowód w postaci świadectwa pracy jest wątpliwy.

Podnosząc wskazane zarzuty apelujący wniósł o zmianę kwestionowanego wyroku w pkt I i oddalenie odwołania ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd I instancji.

W uzasadnieniu pozwany Zakład wskazał na wymagania dotyczące dokumentów niezbędnych do wykazania okresów zatrudnienia, których nie przedłożył wnioskodawca. Wskazał na okoliczności świadczące o niewiarygodności świadectwa pracy, tj. datę jego wydania (5 maja 1995r.), w sytuacji, gdy obejmuje ono okres do 5 lipca 1995r., jak również wskazał fakt zarejestrowania wnioskodawcy jako bezrobotnego do 22 stycznia 1995r., jako okoliczność uniemożliwiająca wykonywanie zatrudnienia. Ponieważ – zdaniem organu rentowego - zebrany w sprawie materiał dowodowy nie był wystarczający do poczynienia w sprawie istotnych ustaleń skutkujących zmianą stanowiska zawartego w zaskarżonej decyzji, apelacja powinna skutkować uwzględnieniem zawartych w niej zarzutów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona, co skutkowało jej oddaleniem.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż spornym w sprawie pozostawało czy do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy uwzględnianego przy wymiarze kapitału początkowego winien zostać zaliczony okres jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo - Handlowym (...) od 1 grudnia 1994r. do 5 lipca 1995r.

Stosownie do art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz.1227 ze zmianami) podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15,16,17 ust.1 i 3 oraz art. 18, z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999r. Uregulowanie zawarte w art. 174 ust.2 powołanej wyżej ustawy stanowi natomiast, iż przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 (między innymi okresy ubezpieczenia). Uregulowanie przewidziane w § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412) przewiduje środki dowodowe niezbędne do stwierdzenia okresów zatrudnienia w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym. Dokumentami tymi są między innymi świadectwo pracy oraz inne dokumenty jak chociażby umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym czy pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia, jak również zeznania świadków. W postępowaniu sądowym nie istnieją ograniczenia dowodowe, a więc sporną okoliczność można wykazywać wszelkimi dowodami, a ich wiarygodność sąd oceni przy uwzględnieniu treści art. 233 kpc. W ocenie tut. Sądu zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy – wbrew zarzutowi apelacji - stanowił podstawę do poczynienia istotnego w sprawie ustalenia tj. przyjęcia, iż w okresie wskazanym w pkt I wyroku wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, a co za tym idzie uwzględnienia tego okresu do ustalenia wartości kapitału początkowego jako okresu składkowego w rozumieniu powołanego wyżej art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przy czym, jak słusznie przyjął Sąd I instancji, okres odbywania służby wojskowej od 6 maja do 5 lipca 1995r. został przez organ rentowy przyjęty do jego wartości, co skutkowało oddaleniem odwołania w tej części.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wskazane przez ZUS Okręgowy w R. okoliczności mające świadczyć o niewiarygodności przedłożonego świadectwa pracy, nie mogą zostać uwzględnione. Niedopełnienie bowiem obowiązku ciążącego na pracodawcy tj. niewydanie właściwego świadectwa pracy nie może wywoływać ujemnych skutków w zakresie świadczeń z ubezpieczenia społecznego zatrudnionych przez niego pracowników. Status osoby bezrobotnej również nie może przesądzać o ocenie wskazanego wyżej dowodu, gdyż z oświadczenia wnioskodawcy złożonego przed Sądem Apelacyjnym wynika, iż to pracodawca zobowiązał się do powiadomienia właściwego urzędu pracy o fakcie zatrudnienia T. K. (złożenie stosownego wniosku skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego) i czynność tę wykonał z opóźnieniem. O wiarygodności tego twierdzenia świadczy treść przedłożonej przez odwołującego legitymacji ubezpieczeniowej, z której wynika fakt jego zatrudnienia w grudniu 1994r. Tym samym brak było podstaw do nieuwzględnienia wnioskodawcy spornego okresu do wartości kapitału początkowego. Wobec braku możliwości ustalenia podstawy wymiaru składek w tym okresie organ rentowy winien stosownie do art. 174 ust.3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS uwzględnić normę prawną wyrażoną w art. 15 ust.2 a powoływanego aktu normatywnego, czyli przyjąć kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Podkreślić należy za Sądem I instancji, że wnioskodawca w spornym okresie był pracownikiem, nie zaś płatnikiem składek i przerzucanie na niego obowiązków płatnika jest bezpodstawne, nie ma oparcia w prawie. Nie ma on także obowiązku wykazywania innymi dokumentami, iż dane zawarte w jego świadectwie pracy są prawidłowe. Jeśli Zakład poddaje w wątpliwość ich treść i twierdzi, że dokument ten nie uwzględnia okresów nieskładkowych to winien tę okoliczność wykazać, a nie przerzucać ciężar dowodu w tym zakresie na ubezpieczonego.

Skoro zatem zaofiarowane przez wnioskodawcę dowody dawały podstawę do uwzględnienia jego żądania, uzasadniona była zmiana stanowiska pozwanego Zakładu zaprezentowana w zakwestionowanej decyzji, w zakresie w jakim uczynił to Sąd I instancji.

Mając powyższe na uwadze, przy pełnej akceptacji zarówno ustaleń faktycznych jak i oceny prawnej Sądu I instancji orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)